

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Podstawy etologii, PG_00152020						
Kierunek studiów	Psychologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Biologii -> Katedra Ekologii i Zoologii Kręgowców -> Pracownia Ekologii i Etologii Kręgowców						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Katarzyna Wojczulanis-Jakubas					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		10.0		50.0	90
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest dostarczenie podstawowej wiedzy o ewolucji i ontogenezie zachowania się zwierząt z uwzględnieniem aspektów genetycznych, środowiskowych i socjalnych tych zachowań.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PSYCHJ5_W10] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, pedagogicznych, społecznych i filozoficznych podstaw funkcjonowania psychicznego człowieka; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	Student zna różne zachowania zwierząt i rozumie kwestię zmienności międzypersonalnej w tych zachowaniach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_U05] Posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi	Student potrafi poprawnie interpretować obserwowane zachowania zwierząt, wykazując się przy tym kreatywnością i poprawnym stosowaniem literatury fachowej dla poparcia swojej argumentacji.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU5] realizacja zadania problemowego
	[PSYCHJ5_W09] Ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania, innych procesów edukacyjnych oraz o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	Student rozumie zna i mechanizmy uczenia się u zwierząt i ewolucji zdolności poznawczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_K01] Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	Student rozumie potrzebę weryfikowania informacji o zachowaniach zwierząt w oparciu o literaturę fachową.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK5] realizacja zadania problemowego
	[PSYCHJ5_U02] Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów psychologicznych, wychowawczych, pomocowych czy terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	Student potrafi interpretować zachowania zwierząt w kontekście ich ewolucji i oddziaływań środowiskowych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[PSYCHJ5_U08] Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	Student zna terminologię dotyczącą zachowań zwierząt i potrafi się nią posługiwać.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • Metody badawcze w etologii. • Zachowania przestrzenne zwierząt. • Odruchy podstawowe i złożone u zwierząt. • Uczenie się i zdolności poznawcze zwierząt. • Zrażliwość zachowań • Koordynacja zachowań u zwierząt. • Samoświadomość zwierząt. • Różnicowanie międzypersonalne w zachowaniach zwierząt. • Osobowość zwierząt. 		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Język angielski na poziomie B2, umożliwiające korzystanie z anglojęzycznych materiałów źródłowych.		

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	prezentacja	51.0%	20.0%
	pisemny egzamin testowy	51.0%	80.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Krebs, J.R. i N.B. Davies. Wprowadzenie do Ekologii Behawioralnej. PWN W-wa. 2014.	
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Artykuły naukowe prezentowane podczas wykładu, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Araya-Salas M, Wojczulanis-Jakubas K, Phillips EM, et al (2017) To overlap or not to overlap: context-dependent coordinated singing in lekking longbilled hermits. Anim Behav 124:. doi: 10.1016/j.anbehav.2016.12.003 • Wojczulanis-Jakubas K, Jakubas D, Øigarden T, Lifjeld JT (2009) Extrapair copulations are frequent but unsuccessful in a highly colonial seabird, the little auk, Alle alle. Anim Behav 77:433438. doi: 10.1016/j.anbehav.2008.10.019 • Grissot A, Araya-Salas M, Jakubas D, et al (2019) Parental Coordination of Chick Provisioning in a Planktivorous Arctic Seabird Under Divergent • Conditions on Foraging Grounds. Front Ecol Evol 7:. doi: 10.3389/fevo.2019.00349 • Wojczulanis-Jakubas K (2021) Being the winner is being the loser when playing a parental tug-of-war a new framework on stability of biparental care. Front Ecol Evol 9:. doi: 10.3389/fevo.2021.763075 • Wojczulanis-Jakubas K, Minias P, Kaczmarek K, Janiszewski T (2013) Late-breeding Great Cormorants <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i> produce fewer young of the more vulnerable sex. Ibis 155:626631. doi: 10.1111/ibi.12061 • Wojczulanis-Jakubas K, Drobniak SM, Jakubas D, et al (2018) Assortative mating patterns of multiple phenotypic traits in a long-lived seabird. Ibis, doi: 10.1111/ibi.12568 • Minias P, Wojczulanis-Jakubas K, Kaczmarek K (2014) Offspring sex ratio varies according to nest location within a colony of great cormorants. Auk 131:388395. doi: 10.1642/AUK-13-259.1 • Wojczulanis-Jakubas K, Jakubas D, Stempniewicz L (2005) Changes in the Glaucous Gull Predatory Pressure on Little Auks in Southwest Spitsbergen. Waterbirds 28:430435. doi: 10.1675/1524-4695 	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>PYTANIE: Wykonywanie przez osobnika nowych i nie zaprogramowanych genetycznie działań, podobnych do zaobserwowanych aktualnie lub wcześniej u innych osobników to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczenie przez wgląd (ang. <i>insight</i>) • warunkowanie instrumentalne • uczenie społeczne • imprinting <p>PYTANIE: Zalecenie, by unikać prób tłumaczenia zachowania zwierzęcia jako skutku jego wyższych zdolności psychicznych, jeśli można je wyjaśnić jako efekt zdolności niższych, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • efekt Thorndike'a • prawo Zipfa • zasada Premarck'a • zasada parasytonii 		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.